

Nationell strategi för svenskt deltagande i internationell freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet

Sammanfattning

Det sammansatta utrikes- och försvarsutskottet behandlar i detta betänkande regeringens skrivelse 2007/08:51 Nationell strategi för ett svenskt deltagande i internationell freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet och tre följdmotioner med anledning av skrivelsen samt ett antal motioner väckta under allmänna motionstiden 2006 och 2007.

Utskottet anser att skrivelsen bör läggas till handlingarna.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	5
Ärendet och dess beredning	5
Skrivelsens huvudsakliga innehåll	5
Utskottet	6
Motionerna	6
Utskottets överväganden	9
Reservationer	16
1. Syftet med den nationella strategin, punkt 1 (v)	16
2. Syftet med den nationella strategin, punkt 1 (mp)	16
3. Civilt och militärt agerande – ett samlat bidrag, punkt 2 (s, v)	17
4. Civilt och militärt agerande – ett samlat bidrag, punkt 2 (mp)	18
5. FN-resolution 1325, punkt 4 (v)	19
6. Förhållandet till EU och internationella organisationer m.m., punkt 6 (v)	20
7. Skrivelsen, punkt 7 – motiveringen (s, v, mp)	21
Särskilt yttrande	22
Syftet med den nationella strategin och Efterlevnad av och utbildning i gällande regelverk, punkterna 1 och 3 (s)	22
<i>Bilaga</i>	
Förteckning över behandlade förslag	23
Skrivelsen	23
Följdmotionerna	23
Motioner från allmänna motionstiden hösten 2006	24
Motioner från allmänna motionstiden hösten 2007	24

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Syftet med den nationella strategin

Riksdagen avslår motionerna 2006/07:U245 yrkande 3, 2007/08:U18 yrkande 1, 2007/08:U19 yrkandena 1 och 4 samt 2007/08:F6261 yrkande 9.

Reservation 1 (v)

Reservation 2 (mp)

2. Civilt och militärt agerande – ett samlat bidrag

Riksdagen avslår motionerna 2006/07:U245 yrkandena 1 och 2, 2007/08:U19 yrkandena 2 och 3 samt 2007/08:U348 yrkandena 1 och 2.

Reservation 3 (s, v)

Reservation 4 (mp)

3. Efterlevnad av och utbildning i gällande regelverk

Riksdagen avslår motionerna 2006/07:U290 yrkande 1, 2007/08:U18 yrkande 3 och 2007/08:F6261 yrkande 11.

4. FN-resolution 1325

Riksdagen avslår motionerna 2007/08:U17 yrkande 2, 2007/08:U204 yrkande 2, 2007/08:U348 yrkande 4 och 2007/08:F6261 yrkande 12.

Reservation 5 (v)

5. Riksdagens roll vid beslut om mandat för svensk deltagande

Riksdagen avslår motion 2007/08:U18 yrkande 2.

6. Förhållandet till EU och internationella organisationer m.m.

Riksdagen avslår motionerna 2007/08:U17 yrkandena 1, 3 och 4 samt 2007/08:U216 yrkandena 1 och 2.

Reservation 6 (v)

7. Skrivelsen

Riksdagen lägger skrivelse 2007/08:51 till handlingarna.

Reservation 7 (s, v, mp) – motiveringen

Stockholm den 22 maj 2008

På sammansatta utrikes- och försvarsutskottets vägnar

Rolf Gunnarsson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Rolf Gunnarsson (m), Peter Jonsson (s), Carin Runeson (s), Åsa Lindestam (s), Holger Gustafsson (kd), Nils Oskar Nilsson (m), Carina Hägg (s), Rosita Runegrund (kd), Michael Hagberg (s), Isabella Jernbeck (m), Kent Härstedt (s), Kerstin Lundgren (c), Birgitta Ohlsson (fp), Rolf K Nilsson (m), Christian Holm (m), Hans Linde (v) och Peter Rådberg (mp).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

Regeringen beslutade den 13 mars 2008 om skrivelse 2007/08:51 Nationell strategi för ett svenskt deltagande i internationell freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet. I skrivelsen redogörs för en nationell strategi för svenskt deltagande i internationell och säkerhetsfrämjande verksamhet.

Skrivelsen har remitterats till utrikesutskottet. Utrikes- och försvarsutskottet har beslutat – med stöd av 4 kap. 8 § riksdagsordningen – att bereda skrivelsen i ett sammansatt utrikes- och försvarsutskott (UFöU).

Det sammansatta utrikes- och försvarsutskottet behandlar i detta betänkande regeringens skrivelse och tre följdmotioner med anledning av skrivelsen samt ett antal motioner väckta under allmänna motionstiden 2006 och 2007.

Skrivelsens huvudsakliga innehåll

I skrivelsen redogör regeringen för en nationell strategi för svenskt deltagande i internationell freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet. Syftet är att strategin, som har ett långsiktigt perspektiv, ska ge en övergripande vägledning för svenskt agerande i internationell freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet. Den ska även ange de politiska målen, skapa förutsättningar för ett mer effektivt resursutnyttjande samt ge stöd för ett samlat civilt och militärt agerande i de insatsområden där Sverige deltar. I detta arbete knyter regeringen utrikes-, utvecklings-, säkerhets- och försvarspolitiken närmare varandra.

Strategin ska ge en samlad bild av den ambitionshöjning inom området som regeringen aviserade i budgetpropositionen 2007 och som bl.a. tar sig uttryck i en stegvis ökning av resurserna för fredsfrämjande truppinsatser under åren 2007, 2008 och 2009. Att klara denna ambitionshöjning är, enligt regeringen, en central politisk målsättning.

Enligt skrivelsen föregriper inte strategin den kommande inriktningspropositionen för försvaret, andra prioriteringar eller de överväganden i övrigt som görs i respektive års budgetproposition. Den föregriper inte heller Försvarsberedningens arbete.

Utskottet

Motionerna

Syftet med den nationella strategin

I Socialdemokraternas *kommittémotion 2007/08:U18 (s) yrkande 1* anförs att den presenterade strategin saknar viktiga delar. En nationell strategi om internationella insatser bör ge svar på grundläggande frågor om behov, efterfrågan, förmåga och, inte minst, prioriteringar. En strategi för Sveriges deltagande i internationella insatser borde konkret ha belyst hur utrikes-, försvars-, säkerhets- och utvecklingspolitiken skapar en genomtänkt helhet som därigenom lägger grunden för breda välplanerade insatser.

I Miljöpartiets *kommittémotion 2007/08:U19 (mp) yrkande 1* framförs att den redovisade strategin, enligt motionärernas mening, snarare är en välldigt övergripande beskrivning eftersom den knappast kan användas som en vägledning i ordets rätta bemärkelse, t.ex. när det gäller anmälningar till internationella styrkeregister. Miljöpartiet väljer därför att betrakta skrivelsen som ett första försök att formulera en vägledande strategi och anförs att den nationella strategin för internationell freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet årligen bör uppdateras och föreläggas riksdagen.

Enligt Miljöpartiet anges i regeringens skrivelse en orealistisk ambitionsnivå. I *yrkande 4* anser Miljöpartiet att Sverige i stället bör fokusera sina internationella militära styrkebidrag till marktrupp med förmåga att samarbeta med civila aktörer. En sådan prioritering ska styra vilka anmälningar som görs till internationella styrkeregister.

I *kommittémotion 2007/08:Fö261 (s) yrkande 9* begär motionärerna att regeringen snarast återkommer till riksdagen med förslag till en nationell strategi för internationella insatser.

I *kommittémotion 2006/07:U245 (v) yrkande 3* begär Vänsterpartiet att regeringen årligen upprättar en regeringsskrivelse som redogör för gjorda insatser samt formulerar framtida prioriteringar i arbetet med förebyggande av väpnade konflikter.

Civilt och militärt agerande – ett samlat bidrag

I *kommittémotion 2007/08:U348 (s) yrkande 1* begär motionärerna att regeringen tar fram en strategi för hur svenskt stöd till postkonfliktländer ska utformas för att ge hållbar effekt och god samhällsstyrning. I *yrkande 2* i samma motion anförs motionärerna att regeringen bör visa större intresse för förebyggande arbete.

I *kommittémotion 2007/08:U19 (mp) yrkande 2* anförs Miljöpartiet att regeringen bör skapa en ordning för hur den i skrivelsen beskrivna samverkan mellan civila och militära aktörer ska ske, från planering och genomfö-

rande till utvärdering. Regeringen bör, enligt Miljöpartiet, återkomma till riksdagen med ett förslag till ett sådant formellt samverkansforum där civila och militära aktörer på jämbördiga villkor planerar gemensamt på den strategiska nivån.

I samma motions *yrkande 3* anför Miljöpartiet att det i regeringens skrivelse är oklart vilken grund som är styrande i det svenska internationella engagemanget. Det är, enligt motionärerna, en avgörande fråga eftersom det påverkar allt från vilka insatser Sverige går in i till hur dessa utformas och genomförs. Miljöpartiets uppfattning är att det inte får föreligga något tvivel om att det yttersta skälet för det svenska engagemanget är att minska människors lidande.

I *kommittémotion 2006/07:U245 (v) yrkande 1* anför motionärerna att det förebyggande arbetet måste prioriteras och begär att regeringen upprättar en handlingsplan för förebyggande av internationella väpnade konflikter.

I *yrkande 2* i samma motion begär motionärerna att regeringen upprättar en organisatorisk enhet med en särskild uppgift inom området förebyggande av väpnade konflikter.

Efterlevnad av och utbildning i gällande regelverk

I Socialdemokraternas *kommittémotion 2007/08:U18 (s) yrkande 3* tas förhållningssätt vid folkrättsbrott och övergrepp inom internationella insatser upp. Motionärerna framhåller vikten av att svenska soldater instrueras och utbildas att uppträda i enlighet med gällande regelverk och respektera de värden de är utsända att försvara. En strategi bör innehålla riktlinjer för hur Försvarsmakten ska agera när det uppstår problem av juridisk eller etisk karaktär inom den insats Sverige deltar i.

I *kommittémotion 2007/08:Fö261 (s) yrkande 11* anför motionärerna att gjorda insatser bör utvärderas, och de begär en utvärdering av arbetet med säkerhetssektorsreformer i Afghanistan. Vidare bör, enligt motionärerna, kraven på utsända soldaters kulturkompetens höjas.

I den *enskilda motionen 2006/07:U290 (mp) yrkande 1* begär motionären att all personal inom Försvaret ska genomföra kompetenssatsning för långsiktig fred, internationell samverkan och internationellt bistånd i samarbete med fredsforskare.

FN-resolution 1325

I Västerpartiets *kommittémotion 2007/08:U17 (v) yrkande 2* framhålls att Sverige stött resolution 1325 från FN:s säkerhetsråd om att öka det globala arbetet med kvinnor, fred och säkerhet. Utan tillräckligt många kvinnors deltagande och kunskaper före, under och efter en konflikt blir, enligt motionärernas mening, krishanteringens vare sig trovärdig eller långsiktig

hållbar. För att Sverige ska kunna uppfylla sina åtaganden i resolution 1325 bör, enligt motionen från Vänsterpartiet, målsättningen vara att minst 40 % av personalen i fredsfrämjande insatser ska vara kvinnor.

I *kommittémotion 2007/08:U348 (s) yrkande 4* begär motionärerna att regeringen i alla sammanhang vad gäller arbetet mot konflikter ska anamma kvinnors avgörande roll i fredsprocesser i enlighet med säkerhetsrådsresolution 1325.

I *kommittémotion 2007/08:Fö261 (s) yrkande 12* begär motionärerna att implementering och formalisering av arbetet med resolution 1325 ska fortgå.

I den *enskilda motionen 2007/08:U204 (fp) yrkande 2* begär motionärerna att ett genderperspektiv ska integreras i all fredsfrämjande verksamhet.

Riksdagens roll vid beslut om mandat för svenskt deltagande

I Socialdemokraternas *kommittémotion 2007/08:U18 (s) yrkande 2* anför Socialdemokraterna att det är viktigt att riksdagen bibehåller beslutsrätten över deltagandet i internationella insatser.

I situationer då det kan vara aktuellt att utnyttja den del av mandatet som avser förstärknings- och evakueringsinsatser, tilläggsmandatet, har riksdagen enligt motionärerna särskild anledning att bli informerad, bl.a. för att den då får möjlighet att ta initiativ. Regeringen kan lämna sådan information i kammaren. Den kan också välja att informera det utskott som berett det riksdagsbeslut i vilket tilläggsmandatet givits. Motionärerna menar att riksdagen bör föreskriva att ett krav för utnyttjande av ett tilläggsmandat är att sådan information lämnas eller att regeringen underrättar Utrikesnämnden eller överlägger med den. Om tidsförhållandena inte medger förhandsinformation eller överläggning med Utrikesnämnden bör regeringen åläggas att i efterhand, genom skrivelse, informera riksdagen om vad som inträffat.

Därutöver vill Socialdemokraterna framhålla vikten av att regeringen snabbt informerar riksdagen inte bara om förändringar av de militära insatser som Sverige genomför, utan också i de fall då en av riksdagen beslutad insats inte blir av.

Förhållandet till EU och internationella organisationer m.m.

I Vänsterpartiets *kommittémotion 2007/08:U17 (v) yrkande 1* anføres att Sveriges tradition av neutralitet innebär en rad förpliktelser som gör vårt land lämpat som en fredsbevarande kraft. För att Sverige ska bli trovärdigt i detta långsiktiga arbete krävs det, enligt motionärerna, att vi är mer oberoende och militärt alliansfria. Därför bör fredsskapande, fredsbevarande och fredsframtvingande åtgärder enbart ske på FN:s uppdrag.

Vänsterpartiet motsätter sig den ökade militariseringen av EU och initiativen till ett gemensamt försvar i unionen. Medlemskapet i EU undergräver, enligt motionärerna, vår militära alliansfrihet och oberoende säkerhetspoli-

tik. Vänsterpartiet anför i samma motions *yrkande 3* samt i *kommittémotion 2007/08:U216 (v) yrkande 1* att Sverige bör avbryta allt samarbete som bidrar till militariseringen av EU och lämna sina åtaganden i Nordic Battlegroup (NBG).

Vidare framför Vänsterpartiet i *kommittémotion 2007/08:U17 (v) yrkande 4* och i *kommittémotion 2007/08:U216 (v) yrkande 2* att det är viktigt att hävda den svenska neutralitetspolitiken och att det är mycket viktigt att Sverige hålls utanför Nato. Därför bör Sverige, enligt motionärerna, avbryta alla samarbeten som leds av Nato, samt tacka nej till erbjudandet att delta i Nato Response Force (NRF).

Utskottets överväganden

Syftet med den nationella strategin

Utskottet välkomnar regeringens skrivelse Nationell strategi för svenskt deltagande i internationell freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet. Det har länge framhållits ett behov av en sådan. I skrivelsen tydliggörs mer än tidigare de synsätt och principer som ska styra Sveriges medverkan i internationell fredsfrämjande verksamhet.

Regeringens övergripande målsättning, att Sverige ska ta ett större och mer samordnat ansvar i freds- och säkerhetsfrämjande insatser, instämmer utskottet i. En av den redovisade strategins förtjänster är, enligt utskottet, den del som rör ett samlat civilt och militärt agerande i de insatsområden där Sverige deltar. Här anger regeringen på ett tydligt sätt sin ambition och sina ställningstaganden.

Sveriges bidrag i freds- och säkerhetsfrämjande insatser ska, enligt regeringen, öka såväl kvalitativt som kvantitativt. Sverige ska ha kapacitet till såväl snabbinsatser som till längre och kortare engagemang. En dubblering av utlandsstyrkans förmåga ska åstadkommas.

Enligt utskottets mening måste en nationell strategi för ett lands deltagande i internationell freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet vara tydlig. Målet med strategin bör vara att den ska kunna användas för riksdagens uppföljning och beredning av uppdragen samt att berörda myndigheter kan använda den som ett underlag för sin planering. Den nationella strategin kunde ha varit tydligare i vissa avseenden.

Utskottet noterar att ambitionsnivån som strategin ger uttryck för, i militärt hänseende, är hög.

Utskottet inser svårigheten i att inledningsvis uppfylla de krav som ställs på tydlighet för en nationell strategi i internationell freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet och konstaterar samtidigt att den nationella strategin ingår i ett större säkerhets- och försvarspolitiskt beredningsarbete.

Utskottet räknar med att riksdagen på nytt får ta ställning till hur ambitionen vad avser militära insatser ska preciseras.

Vad gäller frågan om redovisning av genomförda insatser – som väcks i en motion – redogörs återkommande för dessa i första hand i budgetpropositionen och berörda myndigheters årsredovisningar.

Mot bakgrund av det anförda anser utskottet att motionerna 2007/08:U18 (s) yrkande 1, 2007/08:U19 (mp) yrkandena 1 och 4, 2007/08:Fö261 (s) yrkande 9 och 2006/07:U245 (v) yrkande 3 är besvarade. Utskottet föreslår därför att motionerna avstyrks.

Civilt och militärt agerande – ett samlat bidrag

Enligt regeringen ska svenska freds- och säkerhetsfrämjande insatser utformas så att de utgör en integrerad och samlad del av svensk politik gentemot det aktuella landet eller regionen. Av skrivelsen framgår att de svenska bidragen bör utformas med både militära och civila delar i de insatser där det är efterfrågat och möjligt. Regeringen pekar på att det finns en rad politiska instrument för att bidra till fred och säkerhet. Konfliktförebyggande åtgärder, medlingsinsatser, dialog, sanktioner och återuppbyggnadsinsatser är alla områden där Sverige agerar aktivt för att förhindra och stävja konflikter och skapa förutsättningar för varaktig fred.

Utskottet anser att alla politikområden som berörs av freds- och säkerhetsbefrämjande insatser ska bidra till en rättvis och hållbar global utveckling. Även målsättningen att utforma insatserna som en integrerad och samlad del av svensk politik har utskottets stöd. Likaså behöver de civila och militära delarna i insatserna samordnas. Att möjligheterna till och behovet av integration varierar från fall till fall och att samordningen måste utgå från de internationella åtaganden som gjorts, t.ex. vad avser biståndsfrågor (OECD/DAC:s regler, Parisagendan m.m.), är självklart. De möjligheter till synergier som finns mellan bistånds- och utvecklingsåtgärder, diplomati, politik samt militär närvaro måste alltid tillvaratas.

I skrivelsen fastslås att det finns en rad politiska instrument för att bidra till fred och säkerhet. Konfliktförebyggande åtgärder, medlingsinsatser, dialog, sanktioner och återuppbyggnadsinsatser är alla områden där Sverige agerar aktivt för att förhindra och stävja konflikter och skapa förutsättningar för varaktig fred.

Vidare anger regeringen att Sveriges samlade insatser i ett konflikt- eller post-konfliktområde, dvs. områden med pågående eller nyligen avslutad konflikt, bör omfattas av en övergripande nationell målsättning. Vilka politikområden som är berörda beror på konfliktens karaktär.

Utskottet delar regeringens bedömning och vill understryka vikten av förebyggande arbete, internationell samverkan och diplomati i konfliktdrabbade länder. Inom ramen för den svenska politiken för global utveckling ges bl.a. stöd till postkonfliktländer. Enligt utskottets uppfattning behövs ett brett samarbete mellan berörda politikområden för att uppnå meningsfulla resultat. Det är ett viktigt arbete som kräver stor samordning mellan

olika typer av insatser. Valet av insats är inte självklart och väcker komplexa frågeställningar, bl.a. om risken för att de civila insatsernas opartiskhet ifrågasätts. Dessa frågeställningar brottas flertalet länder med, t.ex. när det gäller insatserna i Afghanistan. Svårigheterna och de avväganden som måste göras är gemensamma för de biståndsgivande länderna. Det framgår bl.a. av den statliga kanadensiska rapporten *Independent Panel on Canada's Future Role in Afghanistan* (2008).

Vad gäller frågor av rent organisatorisk karaktär, ankommer det inte på riksdagen att reglera hur arbetet ska bedrivas. Detta är en uppgift för regeringen.

Mot bakgrund av det anförda får motionerna 2007/08:U348 (s) yrkandena 1 och 2, 2007/08:U219 (mp) yrkandena 2 och 3 samt 2006/07:U245 (v) yrkandena 1 och 2 anses vara besvarade. Motionerna avstyrks därmed.

Efterlevnad av och utbildning i gällande regelverk

Av skrivelsen framgår att Sveriges deltagande i freds- och säkerhetsfrämjande insatser alltid ska vila på en folkrättslig grund. Skydd av och respekt för folkrätten, inklusive de mänskliga rättigheterna och den internationella humanitära rätten, är central. Detta bör genomsyra agerandet i alla faser av en insats.

Att riksdagen ger regeringen bemyndigande att sända svensk trupp på uppdrag utomlands är ett beslut som innebär ett betydande ansvar. Utskottet anser att det är en självklarhet att svensk personal i fredsfrämjande insatser ska efterleva tillämpliga regler som följer av de mänskliga rättigheterna och den humanitära rätten, samt de normativa och etiska riktlinjer som utarbetats för fredsfrämjande insatser. Detta anger också regeringen tydligt i skrivelsen.

Utskottet vill i detta sammanhang uttrycka sin förståelse för att svenska soldater som deltar i fredsfrämjande verksamhet utomlands kan försättas i mycket svåra situationer som innebär ytterst stark psykisk press. Utbildningen, vars betydelse utskottet vill inskräpa och som ska vara obligatorisk, ska anpassas för sådana förhållanden.

Vad gäller frågan om utvärdering av arbetet med säkerhetssektorsreformer i Afghanistan och soldaternas kulturkompetens, sker återkommande redovisningar bl.a. i samband med olika föredragningar. Utskottet anser inte att det är påkallat med en särskild redovisning.

Mot bakgrund av vad utskottet anfört kan motionerna 2007/08:U18 (s) yrkande 3, 2007/08:Fö261 (s) yrkande 11 och 2006/07:U290 (mp) yrkande 1 anses vara besvarade och avstyrks därmed.

FN-resolution 1325

Regeringen uttalar i skrivelsen att Sverige ska stärka kvinnors deltagande i internationella fredsfrämjande insatser i enlighet med FN-resolution 1325 (2000) om kvinnor, fred och säkerhet. I strategin behandlas FN-resolution 1325 flertalet gånger, bl.a. skriver regeringen att ratificerandet av resolutionen innebär att jämställdhetsperspektiv integreras i alla skeden av internationella insatser. På nationell nivå innebär det t.ex. förstärkta utbildningsinsatser för militär och civil personal. Sverige stöder fortsatt genomförandet och uppföljningen av FN-systemets gemensamma handlingsplan för resolution 1325 som antogs år 2005. Regeringen antog år 2006 en nationell handlingsplan för att genomföra resolutionen.

Det sammansatta försvars- och utrikesutskottet – liksom försvarsutskottet och utrikesutskottet var för sig – har vid upprepade tillfällen understrukit den stora betydelse som kvinnors deltagande har vid internationellt fredsarbete. Bl.a. i sitt betänkande 2007/08:FöU7 konstateras att Försvarsmakten genomför ett arbete med hög ambitionsnivå och integrerar FN-resolution 1325 på ett förtjänstfullt sätt i sin verksamhet. Utskottet konstaterade att regeringen i regleringsbrevet för 2008 har gett Försvarsmakten i uppdrag att redovisa i vilken omfattning och på vilket sätt myndigheten tillämpat resultaten av samarbetsprojektet Genderforce och därmed FN-resolution 1325 i verksamheten och vilka effekter denna tillämpning bedöms få för myndighetens verksamhet. Även Statens räddningsverk har fått uppdrag i regleringsbrevet som berör resolutionen och på vilket sätt ett jämställdhetsperspektiv integrerats i den internationella insatsverksamhet som myndigheten utför.

Utskottet understryker slutligen vikten av att kvinnor är jämlika deltagare på alla beslutsnivåer, att det finns ett genderperspektiv i alla fredsfrämjande operationer, att all personal som ska delta i fredsfrämjande verksamhet ska gå igenom utbildning när det gäller skydd och rättigheter för kvinnor och barn vid konflikter, och således ställer sig utskottet ånyo bakom FN-resolution 1325 (2000) om kvinnor och fred och säkerhet. Utskottet anser att dessa uppdrag är betydelsefulla och utgår från att regeringen i lämpligt sammanhang redovisar till riksdagen om det arbete som regeringen och dess myndigheter bedriver inom dessa områden.

Med det anförda anser utskottet att motionerna 2007/08:Fö261 (s) yrkande 12, 2007/08:U348 yrkande 4, 2007/08:U204 (fp) yrkande 2 och 2007/08:U17 (v) yrkande 2 är besvarade. Motionerna avstyrks därmed.

Riksdagens roll vid beslut om mandat för svenskt deltagande

Av skrivelsen framgår bl.a. att Sverige ska ha förmåga att vara snabbt på plats i ett nytt insatsområde inom ramen för etablerad samverkan gällande snabbinsatsförmåga. Vidare ska Försvarsmakten kunna förstärka en redan pågående insats. Behov av förstärkning av en pågående insats kan uppkomma mycket snabbt. Förstärkning genomförs, enligt regeringen, under

en kortare tid med lätta förband, i syfte att stabilisera en situation som plötsligt blivit instabil och hotfull eller för att stödja en evakueringsinsats. En förstärkning kan också röra sig om en något långsammare tillförsel av förband med tyngre materiel som under en längre tid kan verka i insatsområdet.

Vid plötsligt behov av en sådan förstärkning är det, enligt skrivelsen, viktigt att regeringen har möjlighet att snabbt fatta beslut om förändringar av de militära insatser som Sverige genomför. Därför är personalramarna för sådana eventuella förändringar inkluderade redan i riksdagens ursprungliga mandat för aktuell insats. På senare år – delvis på grund av att de fredsfrämjande insatser som Sverige deltar i har blivit alltmer krävande och från säkerhetssynpunkt mer utsatta och svårbedömda – har dessa reserver också kommit att utgöra en ökad relativ andel av den sammanlagda medgivna personalramen.

Samtidigt som det är viktigt att man kan agera skyndsamt i ett sådant läge har riksdagen ett intresse av att få information. Det är därför regeringens avsikt att hålla berörda utskott i riksdagen informerade om beslut om att ta i anspråk medgivet utrymme för en brådskande förstärknings- eller evakueringsinsats. Informationen till berörda utskott i riksdagen ska ges i anslutning till regeringens beslut om förändringar av vår militära närvaro i en insats.

Frågan om riksdagens beslut om utformningen av mandat för svenskt deltagande i fredsfrämjande verksamhet har tidigare varit aktuell och diskuterats i utskottet. Utskottet har ansett att den motionsvis väckta frågan avseende eventuella förstärknings- och evakueringsinsatsers relativa andel av det sammanlagda truppmandatet bör beaktas och har uttryckt en avsikt att återkomma till denna fråga i ett senare betänkande (bet. 2007/08:UFöU:1 och 2007/08:UFöU2, se även 2006/07:UFöU3). Frågan är nu ånyo aktualiserad genom skrivelsen och en motion.

Enligt 10 kap. 9 § regeringsformen får svensk väpnad styrka sändas till annat land om riksdagen medger det, om det är medgivet i lag som anger förutsättningarna för åtgärden eller om skyldighet att vidta åtgärden följer av internationell överenskommelse eller förpliktelse som har godkänts av riksdagen.

Som utskottet tidigare uttalat, delar utskottet regeringens uppfattning att det under försämrade säkerhetsförhållanden är viktigt att regeringen har möjlighet att tillfälligt förstärka de militära insatser som Sverige genomför. Förstärkning kan omfatta såväl tillförsel av personal och materiel som undsättning och evakuering. En evakuerings- och förstärkningsinsats är till sin natur tillfällig, tidskritisk och sker inom ramen för en redan pågående insats. En sådan insats kräver ofta en inte oväsentligt större styrka för att kunna lösa uppgiften. En insats av detta slag måste även vara anpassad till den unika situationen. Sammantaget är det i förväg svårt att uppskatta omfattningen och kostnaderna för en sådan insats.

Utskottet vill dock erinra om att det svenska förbandet, genom sitt deltagande i internationella insatser, omfattas av den internationella styrkans operationsplaner och dess förband för förstärkning och undsättningsinsatser. Reserver för sådana insatser finns således beredda att bistå såväl svenska förband som förband från de övriga deltagande länderna i den internationella säkerhetsstyrkan.

Ett behov av snabba nationella förstärkningar kan emellertid inte uteslutas. Av det skälet är det viktigt att det på förhand finns en av riksdagen beslutad marginal att ta i anspråk för förstärknings- eller evakueringsinsatser. Utskottet vill dock understryka att denna marginal inte ska vara större än vad som är nödvändigt i varje enskilt fall. Annars finns en risk att beslutsordningen kan ifrågasättas utifrån stadgandet i 10 kap. 9 § regeringsformen.

I motion 2007/08:U18 (s) yrkande 2 framhålls betydelsen av att den marginal som behövs för förstärknings- och evakueringsinsatser får en tydlig avgränsning och att riksdagen av regeringen hålls underrättad om när den tas i anspråk. Motionärerna påpekar att information om förstärkning av den militära närvaron i en insats bl.a. kan innebära en möjlighet för riksdagen att ta initiativ.

Utskottet har ingen annan uppfattning om behovet av att riksdagen, genom berörda utskott eller i kammaren, erhåller information i anslutning till att en beslutad marginal för förstärknings- och evakueringsinsatser tas i anspråk. Utskottet vill även påtala vikten av att riksdagen informeras i det fall ett av riksdagen medgivet mandat inte avses utnyttjas.

Med vad som anförts anser utskottet att motion 2007/08:U18 (s) yrkande 2 är besvarad. Motionen avstyrks därmed.

Förhållandet till EU och internationella organisationer m.m.

Utskottet vill inledningsvis på nytt understryka (se t.ex. bet. 2007/08:UFöU3) att hot mot freden och vår säkerhet bäst kan avvärjas i gemenskap och samverkan med andra länder. På det globala planet är det främsta uttrycket för detta vårt stöd till Förenta nationerna (FN). Utskottet anser att det är viktigt att Sverige står för sina åtaganden.

Som framgår av skrivelsen utgör Sveriges medlemskap i Europeiska unionen (EU) och FN centrala utgångspunkter för svensk utrikes-, säkerhets- och försvarspolitik. På motsvarande sätt är vårt nära samarbete med försvarsalliansen Nato centralt. Det förs även ett nära samarbete med de nordiska länderna i dessa frågor. Det nordiska samarbetet fördjupas.

EU-samarbetet intar, enligt regeringen, en särställning i svensk utrikes- och säkerhetspolitik. Den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken (GUSP) och den europeiska säkerhets- och försvarspolitiken (ESFP) utgör en central plattform för våra säkerhetspolitiska intressen.

Utskottet delar regeringens uppfattning att Sveriges deltagande i freds- och säkerhetsfrämjande insatser alltid ska vila på en folkrättslig grund. Skydd av och respekt för folkrätten, inklusive de mänskliga rättigheterna och den internationella humanitära rätten, är central. Detta bör genomsyra agerandet i alla faser av en insats.

När det särskilt gäller frågan om svenskt deltagande i Nato Response Force är denna för närvarande föremål för beredning. Ett ställningstagande från regeringens sida väntas i höst. Det blir därefter aktuellt för riksdagen att ta ställning i frågan.

Mot bakgrund av det anförda avstyrks motionerna *2007/08:U17 (v) yrkandena 1, 3 och 4* samt *2007/08:U216 (v) yrkandena 1 och 2*.

Reservationer

Utskottets förslag till riksdagsbeslut och ställningstagande har föranlett följande reservationer. I rubriken anges vilken punkt i utskottets förslag till riksdagsbeslut som behandlas.

1. Syftet med den nationella strategin, punkt 1 (v)

av Hans Linde (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2006/07:U245 yrkande 3 och avslår motionerna 2007/08:U18 yrkande 1, 2007/08:U19 yrkandena 1 och 4 samt 2007/08:Fö261 yrkande 9.

Ställningstagande

Vänsterpartiet anser att det förebyggande arbetet av väpnade konflikter är en viktig och prioriterad komponent i den traditionella utrikes- och säkerhetspolitiken och att det därför är av största vikt att kunskapen om vad Sverige gör inom detta område sprids till den svenska allmänheten. Riksdagen ska också kunna granska den förda politiken. Regeringen bör därför regelbundet utarbeta en regeringsskrivelse om arbetet med förebyggande av väpnade konflikter. En sådan skrivelse bör både utvärdera tidigare insatser och diskutera framtida prioriteringar.

Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

2. Syftet med den nationella strategin, punkt 1 (mp)

av Peter Rådberg (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2007/08:U19 yrkandena 1 och 4 samt avslår motionerna 2006/07:U245 yrkande 3, 2007/08:U18 yrkande 1 och 2007/08:Fö261 yrkande 9.

Ställningstagande

Miljöpartiet anser att skrivelsen om en nationell strategi för internationell freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet snarare är en väldigt övergripande beskrivning eftersom den knappast kan användas som en vägledning i ordets rätta bemärkelse, t.ex. när det gäller anmälningar till internationella styrkeregister. Miljöpartiet väljer därför att betrakta skrivelsen som ett första försök att formulera en vägledande strategi. En sådan strategi bör årligen uppdateras och föreläggas riksdagen.

Enligt Miljöpartiet anger regeringen i skrivelsen en helt orealistisk ambitionsnivå i militärt hänseende. Sverige kommer inte att ha råd att fortsätta anmäla alla typer av förband inom alla stridskrafter och med hög beredskap till internationella styrkeregister. Sverige bör i stället fokusera sina internationella militära styrkebidrag till marktrupp med förmåga att samarbeta med civila aktörer och som verkar uthålligt i insatser där svenska resurser nyttjas på bästa sätt till förmån för den befolkning insatsen syftar till att stödja. En sådan prioritering ska naturligtvis styra vilka anmälningar som görs till internationella styrkeregister.

Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

3. Civilt och militärt agerande – ett samlat bidrag, punkt 2 (s, v)

av Peter Jonsson (s), Carin Runeson (s), Åsa Lindestam (s), Carina Hägg (s), Michael Hagberg (s), Kent Härstedt (s) och Hans Linde (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2006/07:U245 yrkandena 1 och 2 samt 2007/08:U348 yrkandena 1 och 2 samt avslår motion 2007/08:U19 yrkandena 2 och 3.

Ställningstagande

När det gäller vad som kallas ”samlade bidrag” i regeringens skrivelse, där både civila och militära delar ingår, är såväl regeringens skrivelse som betänkandets text alltför vaga i sin beskrivning av vad detta egentligen betyder.

Vi socialdemokrater ställer oss bakom en sammanhållen politik, gentemot de länder där vi är verksamma, där olika komponenter, såväl civila som militära, kan samverka och ömsesidigt stärker möjligheterna att uppfylla politikens mål. Men mot bakgrund av vad moderata företrädare, som exempelvis statsministern och biståndsministern, tidigare sagt befarar vi att

formuleringar liknande de i skrivelsen och betänkandet öppnar för användandet av biståndsmedel för militära insatser. Att använda biståndsmedel för militära insatser är något som vi bestämt motsätter oss.

Det finns därutöver ett stort antal komplexa frågor när det gäller civil-militär samverkan som vi anser måste besvaras tydligare än vad som görs i regeringens skrivelse och i utskottets betänkande.

Några exempel på sådana frågor som borde ha behandlats är:

- Risken för att de civila insatsernas opartiskhet och integritet ifrågasätts. Det kan äventyra både säkerheten för exempelvis biståndsorganisationernas personal liksom deras möjligheter att verka.
- Det är svårt att föra samman olika insatsers ledning och struktur både på grund av de stora olikheterna mellan civila och militära strukturer och det faktum att olika insatsers självständighet kan ifrågasättas.
- De civila insatserna är inte heller enhetliga. De kan vara av helt olika karaktär: svenska enskilda organisationer, statliga myndigheter eller multilaterala EU- eller FN-organ. En del insatser är finansierade från Sverige men utförs av andra. Vad eller vilka av dessa tänker sig regeringen ska ingå i den samlade strategin?
- När en nation bedriver ”totalentreprenad” i ett visst område kan problem uppstå. Ett exempel är de spänningar som kan bli följden av att Sverige kanaliseras bistånd för återuppbyggnad till ett område där svensk trupp är verksam samtidigt som grannområdet där annat lands trupp verkar inte får del av sådana resurser. Om dessutom dessa två områden domineras av olika befolkningsgrupper kan problemen bli ännu större.
- Vad ska vara styrande för hur de civila resurserna kanaliseras? Det är inte alls säkert att de största biståndsbehoven finns just där de svenska trupperna är verksamma eller att den typ av bistånd som efterfrågas är något just Sverige är det mest lämpade landet att bidra med.

Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

4. Civilt och militärt agerande – ett samlat bidrag, punkt 2 (mp)

av Peter Rådberg (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2007/08:U19 yrkandena 2 och 3 samt avslår motionerna 2006/07:U245 yrkandena 1 och 2 samt 2007/08:U348 yrkandena 1 och 2.

Ställningstagande

Miljöpartiet välkomnar den i skrivelsen beskrivna samverkan mellan civila och militära aktörer. Miljöpartiet vill dock understryka att det är av yttersta vikt att inblandade aktörer är på jämbördiga positioner genom hela processen. Detta är, enligt Miljöpartiets mening, en förutsättning för att kunna realisera civil och militär samverkan utan att det blir slagsida till förmån för det militära. Regeringen bör därför skapa en ordning för hur samverkan ska ske, från planering och genomförande till utvärdering. Regeringen bör återkomma till riksdagen med ett förslag till ett sådant formellt samverkansforum där civila och militära aktörer på jämbördiga villkor planerar gemensamt på den strategiska nivån.

I regeringens skrivelse är det oklart vilken grund som är styrande i det svenska internationella engagemanget. Detta är, enligt Miljöpartiet, en avgörande fråga eftersom det påverkar allt från vilka insatser Sverige går in i till hur dessa utformas och genomförs. Miljöpartiets uppfattning är att det inte får föreligga något tvivel om att det yttersta skälet för det svenska engagemanget är att minska människors lidande.

Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

5. FN-resolution 1325, punkt 4 (v)

av Hans Linde (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2007/08:U17 yrkande 2 och avslår motionerna 2007/08:U204 yrkande 2, 2007/08:U348 yrkande 4 och 2007/08:Fö261 yrkande 12.

Ställningstagande

Vänsterpartiet ansluter sig till utskottets uttalande om att det, liksom vid många tillfällen tidigare, ställer sig bakom FN-resolution 1325 (2000) om kvinnor, fred och säkerhet. Det är bra att utskottet återigen pekar på den mycket viktiga roll kvinnor har när det gäller förebyggande och lösande av konflikter. Vänsterpartiet delar till fullo sammansatta utskottets mening i betänkandet om kvinnors roll i internationella insatser samt att antalet kvinnor som deltar måste öka. Vänsterpartiet vill dock ytterligare utveckla de resonemang som utskottet för.

Vi anser att en ökad andel kvinnor i t.ex. fredsfrämjande insatser är ett mål i sig. I dag är endast ca 3 % av personalen i svenska fredsfrämjande insatser kvinnor. För att Sverige ska kunna uppfylla sina åtaganden i resolution 1325 om att öka andelen kvinnor i fredsfrämjande insatser måste

handlingsplanen uppställa som mål att minst 40 % av personalen i fredsfrämjande insatser ska vara kvinnor. Utan att ange ett mätbart mål är det svårt att fastställa om Försvarmakten uppfyller de krav som ställs.

Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

6. Förhållandet till EU och internationella organisationer m.m., punkt 6 (v)
av Hans Linde (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2007/08:U17 yrkandena 1, 3 och 4 samt 2007/08:U216 yrkandena 1 och 2.

Ställningstagande

Vänsterpartiet anser att Sverige bör vara en aktiv part i arbetet att stärka FN:s roll som fredsfrämjande kraft. Vi bör också vara en drivande kraft för nedrustning och för att icke-spridningsavtalet respekteras.

Sveriges tradition av neutralitet innebär en rad förpliktelser som gör vårt land lämpat som en fredsbevarande kraft. För att Sverige ska bli trovärdigt i detta långsiktiga arbete krävs det, enligt Vänsterpartiets mening, att vi är mer oberoende och militärt alliansfria. Därför bör fredsskapande, fredsbevarande och fredsframtvängande åtgärder enbart ske på FN:s uppdrag.

Vänsterpartiet motsätter sig den ökade militariseringen av EU och initiativen till ett gemensamt försvar i unionen. Medlemskapet i EU undergräver vår militära alliansfrihet och oberoende säkerhetspolitik. Sverige deltar och är pådrivande i en rad militära strukturer inom EU. Vänsterpartiet anser att Sverige bör avbryta allt samarbete som bidrar till militariseringen av EU och lämna sina åtaganden i Nordic Battlegroup (NBG).

På samma sätt som vårt deltagande i NBG binder oss till militariseringen av EU får vårt deltagande i Partnership For Peace (PFP) oss att komma närmare Nato. Vänsterpartiet motsätter sig att Sverige deltar i Nato-ledda krishanteringsinsatser, att Natoövningar äger rum på svensk mark och att Sverige har representation på Natos högkvarter, och likaså ett eventuellt svenskt deltagande i Natos snabbinsatsstyrka Nato Response Force (NRF). Vänsterpartiet anser att det är viktigt att hävda den svenska neutralitetspolitiken och att det är mycket viktigt att Sverige hålls utanför Nato. Därför bör Sverige avbryta alla samarbeten som leds av Nato samt tacka nej till erbjudandet att delta i NRF.

Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

7. **Skrivelsen, punkt 7 – motiveringen (s, v, mp)**

av Peter Jonsson (s), Carin Runeson (s), Åsa Lindestam (s), Carina Hägg (s), Michael Hagberg (s), Kent Härstedt (s), Hans Linde (v) och Peter Rådberg (mp).

Ställningstagande

Det finns i skrivelsen inget som helst underlag för att ta ställning till en dubblering av utlandsstyrkans förmåga. Att besluta om vilken militär ambition som Sverige ska ha är ytterst grannläga. Besluten får stora konsekvenser för Försvarsmaktens organisation, personalförsörjning och inte minst dess ekonomi. Den obalans i försvarsekonomin som nu föreligger beror bl.a. på en både brett och högt ansatt internationell insatsförmåga. Sedan den nuvarande ambitionsnivån antogs av riksdagen har samtliga riksdagspartier uttalat sig för successivt reducerade försvarsutgifter. I skrivelsen ger regeringen uttryck för en mycket ambitiösare målsättning, vars olika konsekvenser för Försvarsmakten inte klarläggs, än mindre redovisas för riksdagen. Utskottet ställer sig frågande till innebörden av dessa ställningstaganden. Innebörden av den ökade ambitionen av utlandsstyrkans förmåga – inte minst den uttalade snabbinsatsförmågan – måste därför först klarläggas. Regeringen har uppenbarligen, utan att invänta Försvarsberedningens arbete, redan tagit ställning till att Sverige ska leda en ny snabbinsatsstyrka år 2011 samt överväger ett svensk deltagande i Nato Response Force (NRF).

I riksdagens försvarspolitiska beslut 2004 antog riksdagen – på förslag av regeringen - en målsättning för Försvarsmaktens internationella förmåga. Beslutet innebär att Försvarsmakten samtidigt ska kunna genomföra två större och tre mindre insatser. Beslutet innebar vidare att Sverige skulle organisera en nordisk snabbinsatsstyrka till EU:s förfogande år 2008. Detta var och är en ytterst ambitiös och krävande målsättning. I den utvärdering av det försvarspolitiska beslutet som genomförts på försvarsutskottets uppdrag redovisas i rapporten bl.a.:

Utvecklingen av den internationella förmågan ställer stora krav på Försvarsmaktens utformning och verksamhet. Sammantaget torde kraven på internationell förmåga vara dimensionerande för personalförsörjning, förbandsutbildning, interoperabilitet, tillgänglighet, transporter m.m. Detta innebär direkt och indirekt att all verksamhet i garnisonerna är dimensionerade av kraven på internationell förmåga.

Utskottet är därför inte nu berett att ta ställning till om regeringens ambition är realistisk – inte minst i förhållande till de långsiktiga försvarsekonomiska förutsättningarna. De försvarspolitiska konsekvenserna kan inte överblickas. Konsekvenserna ekonomiskt och organisatoriskt måste därför klarläggas och redovisas för riksdagen. Besluten om ett eventuellt deltagande i EU:s snabbinsatsstyrkor år 2011 och i NRF ska enligt vår mening fattas av riksdagen. Vi motsätter oss emellertid inte att riksdagen lägger skrivelsen till handlingarna.

Särskilt yttrande

Syftet med den nationella strategin och Efterlevnad av och utbildning i gällande regelverk, punkterna 1 och 3 (s)

Peter Jonsson (s), Carin Runeson (s), Åsa Lindestam (s), Carina Hägg (s), Michael Hagberg (s) och Kent Härstedt (s) anför:

Det finns ett uttalat behov av en nationell strategi för de internationella insatserna. Vi socialdemokrater anser att den skrivelse regeringen presenterat för riksdagen inte uppfyller de krav som rimligen kan ställas på en sådan strategi. Skrivelsens brister är uppenbara.

Redan strategins inledning är full av brasklappar vars enda syfte är att säkerställa att denna strategi inte föregriper framtida besluts inverkan på försvaret eller på de internationella insatserna. Alltså styr inte den s.k. strategin över någonting och betyder följaktligen ingenting.

Om inriktning och prioritering sägs i strategin inte mycket mer än att Sverige ska kunna vara överallt och göra allting, vilket mer ger karaktären av en önskelista än av en strategi. Mot bakgrund av den senaste tidens kaotiska och kortsiktiga åtgärder från Förvarsdepartementet framstår strategin i detta avseende som direkt oseriös.

Vi socialdemokrater har valt att inte reservera oss mot den nationella strategin för internationella insatser eftersom utskottets betänkande tydligt anger att regeringens skrivelse inte är tillfyllest i alla sina delar och att skrivelsen anses vara ett första försök att åstadkomma en strategi.

Betänkandet påtalar också att regeringen bör återkomma till riksdagen vad gäller viktiga frågor om prioriteringar för Förvarsmakten.

Vad särskilt gäller arbetet med säkerhetssektorsreformer anser vi att detta bör fortgå. Vi menar att det är viktigt att utvärdera gjorda insatser, bl.a. den i Mazar-e-Sharif i Afghanistan, och dra lärdom för att utveckla metoder och arbetssätt för framtida internationella insatser. Kraven på utsända soldaters kulturkompetens bör höjas.

BILAGA

Förteckning över behandlade förslag

Skrivelsen

Regeringens skrivelse 2007/08:51 Nationell strategi för svenskt deltagande i internationell freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet.

Följdmotionerna

2007/08:U17 av Gunilla Wahlén m.fl. (v):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att alla internationella militära insatser ska ske på FN:s uppdrag.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att minst 40 % av personalen i fredsfrämjande insatser bör vara kvinnor.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige bör lämna alla samarbeten som bidrar till EU:s militarisering, däribland Nordic Battlegroup (NBG).
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige bör avbryta alla samarbeten som leds av Nato samt tacka nej till erbjudandet att delta i Nato Response Force (NRF).

2007/08:U18 av Urban Ahlin m.fl. (s):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av en nationell strategi för svenskt deltagande i internationella insatser.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om riksdagens beslutsrätt över deltagandet i internationella insatser.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om förhållningssätt vid folkrättsbrott och övergrepp inom internationella insatser.

2007/08:U19 av Peter Rådberg m.fl. (mp):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att den nationella strategin för internationell freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet årligen ska uppdateras och föreläggas riksdagen.

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om ett formellt samverkansforum för civila och militära aktörer.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om skälet för det svenska internationella engagemanget.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om prioritering av marktrupp i internationella insatser.

Motioner från allmänna motionstiden hösten 2006

2006/07:U245 av Gunilla Wahlén m.fl. (v):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att regeringen ska upprätta en handlingsplan för förebyggande av internationella väpnade konflikter.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att en enhet med en särskild uppgift inom området förebyggande av väpnade konflikter ska upprättas.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att regeringen årligen upprättar en regeringskrivelse som redogör för gjorda insatser samt formulerar framtida prioriteringar i arbetet med förebyggande av väpnade konflikter.

2006/07:U290 av Karla López (mp):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om att för all personal inom försvaret genomföra kompetenssatsning för långsiktig fred, internationell samverkan och internationellt bistånd i samarbete med fredsforskare.

Motioner från allmänna motionstiden hösten 2007

2007/08:U204 av Eva Flyborg m.fl. (fp):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att integrera ett genderperspektiv i all fredsfrämjande verksamhet.

2007/08:U216 av Gunilla Wahlén m.fl. (v):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige ska avbryta allt samarbete som bidrar till militariseringen av EU.

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige ska lämna EDA, PFP och NBG.

2007/08:U348 av Urban Ahlin m.fl. (s):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör ta fram en strategi för hur svenskt stöd till postkonfliktländer ska utformas för att ge hållbar effekt och god samhällsstyrning.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör visa större intresse för förebyggande av konflikter.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen i alla sammanhang vad gäller arbetet mot konflikter anammar kvinnors avgörande roll i fredsprocesser i enlighet med säkerhetsrådsresolution 1325.

2007/08:Fö261 av Anders Karlsson m.fl. (s):

9. Riksdagen begär att regeringen snarast återkommer till riksdagen med förslag till en nationell strategi för internationella insatser.
11. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om utvärdering av arbetet med säkerhetssektorsreformer i Afghanistan och soldaternas kulturkompetens.
12. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om implementering och formalisering av arbetet med resolution 1325.